

MOBILITÁSI IRÁNYOK VÁLTOZÁSA AZ AUTONÓM JÁRMŰVEK HATÁSÁRA ÉS A LEHETSÉGES KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI VONATKOZÁSOK ÉRTÉKELÉSE

2017. június 30-án az autonóm járművek megjelenésével várható közlekedésbiztonsági hatások témaköréhez kapcsolódóan a KTI Non-profit Kft. és a Közlekedéstudományi Egyesület szakmai workshopot rendezett, melynek során a résztvevők az autonóm járművek, valamint a közlekedésbiztonság jövőjének témakörébe illeszkedő kérdéseket vitattak meg.

Az emberi tényező ma is jelentős súlyt képvisel a közúti balesetek kialakulásáért felelős tényezők között, így az emberi tényező kedvezőtlen hatásait minimalizáló **autonóm közlekedés valószínűleg nagymértékben hozzájárul majd a közlekedésbiztonság javulásához**. Abban az időszakban azonban, **amíg az autonóm járművek és a vezető által irányított járművek egy időben lesznek jelen az utakon, új típusú konfliktusokkal lehet számolni**.

A munkacsoportok véleménye szerint az autonóm járművek elterjedésével a közösségi jármű használat és üzemeltetés különböző formái jelenhetnek meg, és válhatnak uralkodóvá a közlekedési szektorban, ugyanakkor ez nem fogja feltétlenül az egyéni járműtulajdonlás eltűnését eredményezni (bár a mai viszonyokhoz képest jelentős csökkenés feltételezhető). **Rövid távú utazásoknál a car-sharing rendszerek, hosszabb távú utazásoknál az autókölcsönzés** jellegű használati formák elterjedése várható. Az osztársadalmi érdekeket szem előtt tartó alternatívák előmozdítása, illetve az ennek kapcsán kialakuló társadalmi ellentétek, konfliktusok feloldása csak közösségi erőfeszítések nyomán valósulhat meg. E feladat tehát vélhetően a jövőben is a társadalomra hárul majd. A fejlődés kapcsán azonban az emberi habitust nem lehet elhanyagolni (tulajdonlás, vezetési élvezetek).

Az autonóm járműrendszerek elterjedését nagymértékben befolyásolja a környezetből gyűjthető adatok mennyisége, feldolgozási módja, valamint információtartalma. E tekintetben a résztvevők az önvezető járművek elterjedését először (kb. 10 év múlva) a helyközi teherszállításban valószínűsítik. Az emberi tényező jelentette közlekedésbiztonsági kockázat csökken, ugyanakkor ez a foglalkoztatási struktúra átalakulását is maga után vonja. Az új szállítási rendszerekben nem, vagy csak jóval szerényebb mértékben lesz szükség járművezetőkre, azonban a rendszer üzemeltetéséhez, műszaki ellenőrzéséhez megnövekedett emberi erőforrás szükséglet fog jelentkezni. A folyamatok irányításához informatikus szakemberek kelljenek. A szállítási folyamat során felmerülő problémák megoldásához fontos a többi közlekedő megfelelő tájékoztatása és a szükséges jogszabályi környezet kialakítása.

A munkacsoportok véleménye szerint az autonóm járművek elterjedésének elősegítésére, illetve a városi, közösségi infrastruktúra fejlesztéséhez új jogszabályi keretrendszer életre hívása szükséges. A személyközlekedés esetében az állami szerepvállalás kritikus jelentőségű lehet a hazai rendszerek regionális súlya szempontjából, melynek eszközei a hatékony szabályozás, a nevelés/szemléletformálás, valamint a jelenlegi és az új technológia összeférhetőségének bemutatása. Teherforgalom esetében a piaci ösztönzés lehet célravezető.

Az új közlekedési formák elterjedésével a gépjárművek parkolási idő- és helyszükséglete csökken, hiszen a járművek az utasok elszállítását követően a telephelyre közlekedhetnek, így nem foglalva a frekvenciált célhelyek térségében található parkolóhelyeket. Mindez nagyobb városi életteret eredményezhet. A városi tér kialakítását várhatóan az elektromos töltők nagyobb számú megjelenése is jelentős mértékben befolyásolja majd. A szükséges infrastruktúra hálózat biztosításához az **állami támogatás, az úttörvény módosítása, a jogszabályi rendszer ütemes fejlesztése, a helyi önkormányzatok és az állam viszonyának rendezése elengedhetetlen**. A teherszállító autonóm járművek megjelenésével a szállítási folyamatok emberigénye megváltozik.

Az autonóm járművek elterjedését leginkább gátló tényező az ember. A nyitottság hiánya, a közösségi érdek hiánya, valamint a források szűkössége nagymértékben hátráltathatják a fejlődést. A vegyes rendszerek működéséből adódó lehetséges problémák, valamint a szükséges technológiai feltételek hiánya gátolhatja az autonóm járművek elterjedését. A jövő közlekedési rendszerére vonatkozó irányelvek meghatározása kapcsán a nevelés/szemléletformálás elősegítésére, a kiszámítható, biztonságos közlekedési körülmények megteremtésére kiemelt hangsúlyt kell fektetnünk.